

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
Семей қаласының Шәкәрім атындағы мемлекеттік университеті

Педагогика жоғары мектебі

Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім беру академиясы
«ШҚО Семей қалалық білім беру бөлімі» ММ
«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ
«Семей қаласындағы физика-математика бағытындағы
Назарбаев Зияткерлік мектебі» филиалы

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Государственный университет имени Шакарима города Семей
Высшая школа педагогики
Национальная академия образования имени И. Алтынсарина
ГУ «Отдел образования города Семей ВКО»
Филиал «Назарбаев интеллектуальная школа
физико-математического направления города Семей»
АОО «Назарбаев интеллектуальные школы»

«ҚАЗАҚСТАНДА ПЕДАГОГ МАМАНДАРДЫ ДАЙЫНДАУДЫҢ ЗАМАНАУИ БАҒЫТТАРЫ»

республикалық ғылыми-тәжірибелік конференцияның

МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

республиканской научно-практической конференции

«СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ПОДГОТОВКИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ КАЗАХСТАНА»

I - ТОМ

Meretíme öry-jeaponé yipúcchin yinjimactibiyimi kenee kkyáere accipyúhi tyíra -Myafam
Lanakabík sahpijibiktar ettekhe kecigen jehrenje mejáarinkabík krametene shahabícatrin, arrin
Lanakabík sahpijibiktar herbihiye speker etterin, Geritiherran repin Gónpinua ébihin recigin
Lanakabík sahpijibiktar jepakeje opbihiyatihi tyíra Gónpin traobiataji.

Kazipir merkemde oky aympicin tyrejien kenita rayy aympicin kartip. Bactaypium tarrii cagak 6epetin myfajimjepejih mihjeti. arjapihua otipera ap okympicinbih ucnuknakaipki- orjajirk jamy kene karjipimacy epekmementih giyimeh 6ipre myfajimih orjumputameh kapim- herjepih herjepih je giyje raskerttili typli otpip. Karakorar Peccyogjinkachipin, kajimi gilim a merkezmetperjeli tykkipplimacabihja (1992x): «Telerar kajaplapabi kasiipi 3amah traianapbia nphihay, apj manahjiprin yajikis etiijip - myfajimih megepirtihin gactri gerjici- ohrih orjajirk kofrapbi 3ajipin yajipin taj6pma,jabi» - jejhineh [1].

Kazakhstan's market until 2010, Kazakhstan's economy grew at an average rate of 7.5% per year, making it one of the fastest-growing economies in the world.

PAC1AY PII CPHPN MII-AJMHII KAMBIKII AFBI OKYMBIJAIPHI
YUPEMII KETTERYJELI KOJIIAPHI

E-mail: aimad19@amail.it

140000, Kăsăkciar Peçmijojnakaþi, Lâzajloþap kâlacakbi, M. J. opknn̄ kemecci, 1024.

Nhóeaungjipik Eypasna ynhépcntri

A.A. Kryzunova, nežiaotnka marncipi

- Kazakova P. *Pecnyj minkachipin Biim typani 3ahpi. Aetraha*, 2000. - B. 16
  - Cyboopera H. *Nthepaktnhoe 6gyenehe: Hobpe nojxoxjbi. Mockeba*, 2005. - C. 86
  - Kytanogeprehera K.C. *Hhoberalnajipik rexkipne opjaripni-mejarorinkaripik texhohioring kesil*. Ammara, 2001. - B. 75-76
  - Kapabaniereba K.K. *Okpity-tapogenieje yplichige nthepaktnri texhohioringi tnmui koztay koztajapbi [3jekrphojipik pecypc]*. - 2011. - <http://kk.convdocs.org/docs/midx-30711.htm> (ajy yarbkbi: 23.02.2014).
  - Charygjora K.E. *Okpity-tapogenieje yplichige nthepaktnri texhohioringi tnmui koztay koztajapbi [3jekrphojipik pecypc]*. - 2006. - B. 98-99
  - Nthepaktnri traktahbi ca6akrapja koztay tnmujinti [3jekrphojipik pecypc]. - 2013. - http://metodist.kz/ajy_yarbkbi:23.02.2014.
  - Nthepaktnri okpity texhohioringcipin ajic-teclijepin trapsx ca6akrphja. Nthegabeba T.M. *Nthepaktnri okpity texhohioringcipin ajic-teclijepin trapsx ca6akrphja* koztay apkribi okyupinapjipin githin canacbi aptrtipy koztajapbi [3jekrphojipik pecypc]. - 2013. - [http://sabqa.kz/1281/\(ajy_yarbkbi:22.02''2014\)](http://sabqa.kz/1281/(ajy_yarbkbi:22.02''2014)).

Мұғалімнің басты педагогикалық құзіреті оқыту, тәрбиелеу, дамыту, қарастыру процестерін басқару жатады.

Мектепте оқу-тәрбие үрдісін ұйымдастыру негізгі педагогикалық функция ретіндегі мәденистің қалыптастыру әрекеттерін қамтиды. Кез келген педагогикалық әрекеттің жүзеге национальлік мұғалімнің көсібі дайындығы мен шеберлігіне тікелей тәуеллі күбылдыс.

Мұғалімнің кәсіби шеберлігі оның оқу мәдениетін менгеру дәрежесіне қатысты, саналы білім беру қамтамасыз етілетіні белгілі.

Республикамызда соңғы жылдары бастауыш мектептегі бастауыш сынып оку үлгерімін көтерудегі туралы дайындалған бірнеше еңбектер жарық көрген: М.Н. С.М.Төрениязова, Т.И.Қоқымбаева, А.М.Кенжанова, Р.Б.Усембаева, Қ.М.Нағымжан Сарбасова, Н.М. Кешеров, Қ.Н.Сарыбекова, т.б. зерттелулерінде бастауыш мектеп мұғал сапасының арттырудың мазмұнын жаңарту арқылы оқушылардың оку үлгерімін дамытуд екендігін көрсетеді [2].

Бастауыш сынып мұғалімінің оқушылардың үлгерімін сабакта көтерудің педагогіздерінің түбекейлі түрде қарастырылмағандығы, оған негізделіп дайындалған ғылым мен теориялық, әдістемелік нұсқаулардың жасалынбауы, оның бастауыш мектептерінің орталықтай пайдаланбауы қазіргі кезде көтеріп отырған мәселенін бірі болып келеді.

Бастауышсынып мұғалімі үшін сыныптағы әр оқушының психологиясын жете бі педагогикалық тaktімен жұмыс істеу шеберлігі үштасқанда табысқа жеткізеді. Белгілі ақына тілі жайында бірнеше еңбек жазған Мағжан Жұмабаев: «... ұлттың тілінде сол ұстарихы, тұрмысы, мінезі айнадай анық көрініп тұрады... Қазақтың қаны бір жаны бір жол мұғалім. Оның табансыздығын сезсе, бала онымен сойлесуден, тілін алудан қалады» дегендегі шекірттерінің жан жүйесін (зейін, ес, қиял, сөйлесу, ойлау, т.б) ерекшеліктерін педагогикалық шеберлікті үштастыра алмайтынын ескертеді.

Эдепті ұстаздар балаларға барынша жақсылық жасауды көздейді. Былайша педагогтық әдеп – мұтабалымнан өзіне тән этикасы.

Шебер ұстаз – оқушының бар ықыласын езіне аударып, 45 минут оқуды үйимдастырады. Сондықтан мұны – педагогикалық техника дейді. Оған әдел, ше ұстамдылық қажет. А.С. Макаренко еңбектерінде педагогиклық техникаға үлкен мән береді түрү, қалай отыру, қалай сойлеу, т.б. болуын талап етеді.

Бастауыш сыныпта сабак беретін мұғалімдер осындай педагогикалық қасиеттегі менгеруі қажет. Яғни, мұғалімге кәжетті қасиеттер:

- өз ойын көркем жеткізе білу;
  - анық және түсінікті сөйлей білу, өз созінің де, окушының сөзіндегі де қателікте қиялдай білу;
  - айтайын деп тұрган әңгімесін толық, ұғымды түсіндіру;
  - жазбаша сауатты сөзді игеру;
  - окушылармен еркін сөйлесіп, жаксы қарым- қатынаста болу;
  - окушыга деген сүйіспеншілік, адамгершілік, қамқорлықтың болуы;
  - ұлттық мәдениеттің болуы, әдет-ғурып, салт- дәстүрді өзінің де, окушының сініру, құрметтеу, әрбір окушыны жеке тұлға деп танып әрқайсысымен жұмыс істеу айналдыру қажет.

Психология, педагогика ілімін менгерумен бірге, мұғалім әдістеме жөнінде көп білуда Мұғлымнің кәсіби даярлығын жетілдіруде екі негізгі міндетті орындау қажет:

- бірінші мәселе ұстаз қызыметінде тәрбие беру мәселесі;
  - екінші мәселе дидактикалық даярлыштың артыру;

Еліміздің жоғарғы оқу орындарында мұғалім- тәрбиеші даярлауды жетілдіру б
тaldай келе, мынандай қорытынды жасауға болады: тәрбиеші- мұғалімді даярлауды
барысында бірнеше бағыт анық байкалады. Дәстүрлі педагогика ушін олардың ең

- **YCTARAS KLIBIMETTHIN MASYHBI** MENG KLIBIMETTHIKA KARTINA QANTAHABICHI IC - **APERETHIE;**
- **OKYUPURATAP-JAHLI TAHWIM-JAHLI** **APERETHIN KLIBIMETTHACHTHIBI-JAHLI IC - APERETHIE;**
- **JAPPALAH-JAHLI GATJAHAPMEH.** YIMEPEMETHIN OKYUPURATAPMEH JAPA KYMPIC ICHEYUHEN APERETHIE;
- **MFERAHMUEPEHIN YCTARAS KLIBIMETTHIHE TEH IC - APERETHIN HERIBRI TYPPEPHIN KETE MERTPE AEJUMERAHJIPPI. OFAH MPIHARAP KARAJAHLI;**
- **YCTARAS KLIBIMETTHIE MARKCAR KOA GILY IC;**

Aphanius kypriensis sepetyige pre kane muketemeli oktity takip genecihe kaparaha oktity
junkartinkasapir jataqtipihiha arikutupirkapjibin osiyibi mywari.
Myarajimdep krismetihje junkartinkasapir krispikapjibin kecjecetihi ankipinjatian orrip.
Myarajimdep krismetihje junkartinkasapir krispikapjibin kecjecetihi ankipinjatian orrip.
Myarajimdep krismetihje junkartinkasapir krispikapjibin osiyibi mywari.

Мягкий мониторинг включает в себя наблюдение за изменениями в рыночной среде, выявление и оценка рисков, определение стратегии и тактики для достижения поставленных целей.

Использование метода Гарднера для определения орбитальной скорости вращения планеты

Myazhimka tipejih jinjarkinskaipki jaapipirpiha kartabipihai: oisapabi oksy nupouecihin teopnogaci meh parkinskaipi gonihiua nreperh giniimjeipi, nejatorinkasipki kpinmetke jereh pirthaci meh mymrhijuktepi. Hartsa antkachja, oktryuahin markacati men manayhi ohs ynpimjactipyjarii rojolahatihin tinihi alic- tecuuepeji ktere gini, icke acipy koztajapin mherpeyl - jinjarkinskaipki jaapipirkii shpikatintpi gemutipe jeyre gosilaji. Ocpiran opah nejatorinkasipki kpinmetti atkayfa rasker Myazhimka gosilaji mehahjaan jinjarkinskaipki jaapipirpiha kartabipihai: oksy nupouecihin kocchaphan gityi, ohs markacati tipejih.

Jakarta teknikaplikasi – kecigin – nejaro teknikaplikasi – adaptiplikasi herbari kesehatan Mahasiswa cariacabi.

Makceti **каке** гардапланатик тасимає **яампты** науаронкастик оры - оптикашын
түмнин таңғандастик миңжүйкетеп айт аспашының көзбапчылардың орындарынан жыныс.

Легаронка паки рэспімхін ызякісі 6 түм 6 елгы мәсетеңіне онбігірі мұғалімнін кілеметіне
тәпі МЕҢ ЖАРЫСТАПАИН 13ДЕСТІРІЕ ПІХТАНАДІПАЛАБІ.

Деларонкактил кристалл, охри калпимдьпин, мијеттик бетункетепин, кыңылжактыйп
таппин септىй мекендерепин кантитин бакчака барын катасында маңыздыл тараптак жана
бонекир маннитеңде гаппимбир, Ымерек, گүй кепдеңе ертимин бүлүгепи таңечтий кесенең
төмөнкүштүрүү көтөрүүкүртүү көтөрүүкүртүү көтөрүүкүртүү көтөрүүкүртүү көтөрүүкүртүү

Однак єдиний звичайний варіант вживання цього слова — **котячий** — вживається як прізвище або після імені.

- білімнің мазмұнын игеру ісі;
  - оқушылардың білім алуға деген мүмкіндіктері мен психологиялық ерекшеліктерін анықтаудың ісі;
  - сабак өткізудің әдістемелік жағын ұйымдастыра білу ісі;
  - оқушылармен жақсы қарым – катынас жасай білу ісі;
  - оқушыларды білімге ынталандыру;
  - қызықтыру әркеті;
  - оқушыларлың білім, дағдыларын бақылау және бағалау іс-әрекеті.
- Мұғалімдердің қызметінде кездесетін дидактикалық қындықтардың көбірек алатындары мыналар:
- оқыту процесінде оқушылардың әрекетін, логикалық ойлау қабілетін қалыптастырудың көншілдіктері;
  - оқушыладың оку әрекетінің дағдыларын қалыптастырудың көншілдіктері;
  - дарынды балалармен және үлгермейтін оқушылармен жекелеп жұмыс істеді.

Жоғарда көрсетілген дидактикалық қындықтардың себептері – мұғалімдерді психологиялық ғылымдарын оқытудағы ол қылықтарға дидактикалық даярлаудың деңгейі қазіргі зертталаптарына сай болмауына байланысты екені анық.

Педагогикалық процесстің қызметінде тәрбиелік тетіктер: педагогтар және оқушылар әртүрлі ұжымдық іс-әрекеттегі байланысы. Оқу процесінде ұжымдық-танымдық іс-әрекеттегі ұйымдастырудың мұғалімнің жұмысы. Дербестік, топтық, ұжымдық тапсырмалар. Жеке тұлға дербес және ұжымдық дамуы оқытушы және оқушының бірлескен іс-әрекеттерінің шарттары құралы ретінде қарым-қатынастың ролі.

Әдебиеттер:

1. Эбиеев Ж. Педагогика. -Алматы, 2004.-Б.140.
2. Алимбаева Р.Т., Айқынбаева Г.Қ. Бастауыш мектепке келген балалардың даму деңгейін анықтау білу әдістемесі. – Қарағанды., 1999. – Б.215
3. Тәжібаева С.Ф. Мектепте тәрбие жұмысын ұйымдастыру технологиясы. Оқу қуралы. – Алматы, Білім, 2008-280бет.

УДК 378.146-057.875:5

Л.С. Ибраева, к.х.н., доцент

Государственный университет имени Шакарима города Семей
071410, Республика Казахстан, ВКО, г.Семей, ул.Танирбергенова,1
Тел/факс:8(7222) 77-32-15, E-mail: fen@semgu.kz

ОЦЕНКА ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ СТУДЕНТОВ 1 КУРСА ЕСТЕСТВЕНОНАУЧНОГО ПРОФИЛЯ

В работе рассматривается непрерывность функциональной грамотности в системе среднего и высшего образования как умение обучающихся использовать приобретенные знания и навыки в различных жизненных ситуациях. Образование рассматривается как сферы деятельности и средства, обеспечивающие определенный уровень грамотности. Определен уровень компетентности студентов естественнонаучного профиля в приоритетных направлениях: читательская компетентность, математическая и естественнонаучная грамотность. Выявлена роль компетентностно-ориентированного подхода к результатам обучения.

В Послании Президента Республики Казахстан Н.Назарбаева народу Казахстана от 27 января 2012 года «Социально-экономическая модернизация - главный вектор развития Казахстана» отмечено: «Образование должно давать не только знания, но и умения их использовать в процессе социальной адаптации». В связи с этим Главой государства указана необходимость дальнейшего развития функциональной грамотности школьников.

103	OCOBHEHOCTN CNTMEL MELAOTNECKOLO OBLJEHNA.	A.J. Kapneie
105	M.T. Kapanigaeaa	M.T. Kapanigaeaa
106	OBLJEHNA KJAHPIHBIH QMELTHTOCHTOLO NOJXOJIA KQEHNBAHNO PE3YJIBATOB	J.E. Bepnrxahoea, O.M. Kojimabe, J.K. Ayagamopeba
107	OBVYEHNA HA VPOKAX MATEMANKIN.	J.E. Bepnrxahoea
108	OCOBHEHOCTN KOMTEHHTOCHTOLO NOJXOJIA KQEHNBAHNO PE3YJIBATOB	H.A. Kyjimabea, F.A. Hyprajineea
109	OBVYEHNA HA VPOKAX MATEMANKIN.	H.A. Kyjimabea, F.A. Hyprajineea
110	BACTAVBYU CPHBHIN OKY-TAHIMJPK KJIBHIVUPLIPK TAPBIH	KATBIMTACBPKH BIH AICTEMECI